

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA SOCIJALNO-LIBERALNA STRANKA

Varaždin, studeni 2016.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	3
	Financijski izvještaji	3
II.	REVIZIJA ZA 2015.	11
	Ciljevi i područja revizije	11
	Metode i postupci revizije	11
	Nalaz za 2015.	12
III.	MIŠLJENJE	18

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/16-03/24
URBROJ: 613-07-16-7

Varaždin, 28. studenoga 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE SOCIJALNO-LIBERALNE STRANKE
ZA 2015.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), te odredbi članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst i 2/14), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske socijalno-liberalne stranke (dalje u tekstu: Stranka) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 16. lipnja do 28. studenoga 2016.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je pravna osoba čiji je pravni prednik osnovan u svibnju 1989. pod nazivom Hrvatski socijalno liberalni savez. Upisana je u Registar političkih stranaka. Početkom 2006. održan je Sabor ujedinjenja na kojem se Hrvatski socijalno liberalni savez ujedinio s Liberalnom strankom i djeluju pod nazivom Hrvatska socijalno-liberalna stranka. Sjedište Stranke je Trg Nikole Šubića Zrinskog 17/I, Zagreb. Statutom iz studenoga 2009. uređen je pravni status, naziv, sjedište i znak, te predstavljanje i zastupanje, područje, ciljevi, načela i način djelovanja Stranke, članstvo, oblici organiziranja i unutarnje ustrojstvo, sredstva za rad, prestanak, postupak s imovinom u slučaju prestanka te ostala pitanja značajna za rad Stranke. Članstvo u Stranci može biti redovito i počasno. Stranka je ustrojena na teritorijalnom načelu, a organizacijski oblici Stranke u pravilu slijede teritorijalni ustroj Republike Hrvatske. Temeljni organizacijski oblik je ogranak, koji se ustrojava na području općine ili grada, te gradske četvrti u Gradu Zagrebu, odnosno na području jednog ili više mjesnih odbora. Na području Republike Hrvatske koncem 2015. bilo je 124 aktivna ogranak. Na području županija koncem 2015. su ustrojene 21 županijska organizacija s ukupno 17 000 članova. Tijela ogranaka su skupština, izvršni i nadzorni odbor, a županijskih organizacija županijska skupština, vijeće, nadzorni odbor i statutarna komisija. Statutom su utvrđeni način osnivanja, te djelokrug poslova navedenih tijela ogranaka i županijskih organizacija. Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke su ustrojena slijedeća tijela: Sabor, Središnje vijeće, Predsjedništvo, Predsjednik, Direkcija i Nadzorni odbor. Sabor je najviše programsko, statutarno i izborna tijelo Stranke. Izborni sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine. Sabor Stranke, između ostalog, donosi i mijenja temeljna načela, programska usmjerenja i statut, usvaja temeljnu rezoluciju sabora kojom se utvrđuje politika u sljedećem mandatnom razdoblju, donosi poslovnik, odluke i druge akte, bira i razrješuje predsjednika te članove drugih tijela i odlučuje o drugim pitanjima koja se odnose na rad Stranke. Središnje vijeće je najviše političko i programsko tijelo Stranke između dva Sabora, koje čine 44 člana izabranih na Saboru, među kojima dva člana izabrana s liste kandidata koju predlažu Mladi hrvatski liberali, zastupnici Stranke u Hrvatskom saboru, predstavnici izvršne vlasti iz redova Stranke na razini Republike Hrvatske i predsjednici županijskih vijeća Stranke, odnosno predstavnici Stranke u gradskom vijeću Grada Zagreba. Središnje vijeće ima predsjednika i dva potpredsjednika, te tajnika. Središnje vijeće na osnovu temeljnih načela, Statuta i programskih dokumenata donosi odluke i zaključke te daje preporuke Predsjedništvo je najviše izvršno tijelo, koje koordinira i provodi cjelokupnu politiku Stranke te samostalno odlučuje u okviru temeljnih načela, statuta i programskih dokumenata, a odgovara Središnjem vijeću Stranke. Predsjedništvo čine predsjednik Stranke, potpredsjednici, politički tajnik, direktor Stranke i najviše deset članova koje imenuje i razrješuje predsjednik Stranke uz potvrdu Središnjeg vijeća. Članovi Predsjedništva ne mogu biti članovi Središnjeg vijeća Stranke. Predsjedništvo ostvaruje temeljna načela i Statut konkretnim političkim djelovanjem, na način da predlaže Središnjem vijeću stupanje u parlamentarne koalicije i kandidate za državne dužnosnike, donosi odluku o osnivanju kluba zastupnika iz redova Stranke u Hrvatskom saboru, brine o ustrojstvu, članstvu i promicanju Stranke. Nadalje potiče tijela Stranke na donošenje odluka iz svoje nadležnosti, odlučuje o tome što je poslovna tajna Stranke, pribavlja i raspoređuje sredstva za djelovanje Stranke, osniva poduzeća i raspolaže njima uz suglasnost Središnjeg vijeća te obavlja i druge poslove. Predsjednik upravlja Strankom i odlučuje o svim tekućim poslovima vezanim uz upravljanje Strankom u dogovoru s članovima Predsjedništva.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku te provodi politiku u skladu s temeljnim načelima, Statutom i odlukama nadležnih tijela i u tu svrhu donosi provedbene političke odluke, zaključke, upute i druge akte. Od studenoga 2009. predsjednik Stranke je Darinko Kosor. Nadzorni odbor ocjenjuje jesu li odluke i rad tijela i dužnosnika Stranke u suglasnosti sa zakonima i drugim propisima, raspolaže li se sredstvima Stranke zakonito, uredno i namjenski, odlučuje o žalbama protiv odluka i postupanja županijskih nadzornih odbora i nadzornih odbora ogranaka i drugo. Sastoji se od pet članova, a neposredno je odgovoran Saboru kojem podnosi izvješće o radu. Za obavljanje administrativnih, tehničkih i stručnih poslova osnovana je Direkcija kojom rukovodi direktor. Pravilnikom o ustrojstvu i radu Direkcije, koji je u listopadu 2006. donijelo Predsjedništvo, uređeno je unutarnje ustrojstvo i djelokrug unutarnjih ustrojstvenih jedinica. Stranka je u travnju 2015. donijela etički kodeks. Poslove direktora od 17. travnja 2011. obavlja Dorica Nikolić, koja je ujedno i politički tajnik. Koncem 2015. u Stranci su bila tri zaposlenika.

Planiranje

Financijski plan za 2015. je donesen u prosincu 2014. i prihvaćen je na sjednici Predsjedništva. Ukupni prihodi su planirani u iznosu 1.374.000,00 kn, rashodi u iznosu 1.246.700,00 kn, a planirani višak prihoda iznosi 127.300,00 kn. Izmjene i dopune financijskog plana donesene su u studenome 2015. Izmjenama i dopunama su prihodi planirani u iznosu 1.406.311,00 kn, što je za 32.311,00 kn ili 2,4 % više. Rashodi su planirani u iznosu 1.388.714,00 kn, što je za 142.014,00 kn ili 11,4 % više u odnosu na planirane. Višak prihoda je planiran u iznosu 17.597,00 kn, što je za 109.703,00 kn ili 86,2 % manje.

Planirani prihodi se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.267.489,00 kn, od članarina i članskih doprinosa u iznosu 87.850,00 kn, od donacija u iznosu 50.000,00 kn, imovine u iznosu 933,00 kn i drugih prihoda u iznosu 39,00 kn. Planirani rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 865.000,00 kn, rashode za radnike u iznosu 210.251,00 kn, donacije u iznosu 252.463,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 35.000,00 kn, financijske rashode u iznosu 20.000,00 kn i druge rashode u iznosu 6.000,00 kn.

Plan rada Stranke za 2015. je donesen u prosincu 2014. zajedno s financijskim planom. Planom rada za 2015. su planirane redovne unutarstranačke aktivnosti i predstavljanje projekata Stranke u javnosti te međunarodne aktivnosti. U okviru redovnih aktivnosti u 2015. se planira osigurati nesmetani rad Stranke te jačanje unutarstranačke komunikacije kao i predstavljanje stavova i projekata u javnosti te mnoge druge aktivnosti koje pridonose popularizaciji Stranke. U 2015., u okviru međunarodnih aktivnosti Stranka će prema financijskim mogućnostima, sudjelovati u radu srodnih europskih stranaka, a, između ostalog, će nastaviti suradnju na projektima i edukacijama svojih članova sa Zakladom Friedrich Naumann.

Financijski izvještaji

Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji za 2015. te izvješće o primljenim donacijama, godišnji program rada i financijski plan su objavljeni na internetskim stranicama Stranke.

Financijski izvještaji i izvješće o primljenim donacijama za 2015. te godišnji program rada i financijski plan za 2016. dostavljeni su Državnom uredu za reviziju 3.ožujka 2016. (godišnji program rada i financijski plan za 2015. dostavljeni su uz financijske izvještaje za 2014.).

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2015., prihodi su ostvareni u iznosu 1.374.610,00 kn, što je za 160.070,00 kn ili 10,4 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 31.701,00 kn ili 2,3 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	1.443.498,00	1.220.615,00	84,6
2.	Prihodi od članarina	37.743,00	77.907,00	206,4
3.	Prihodi od imovine	273,00	1.161,00	425,3
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	8.050,00	20.520,00	254,9
5.	Drugi prihodi	45.116,00	54.407,00	120,6
	Ukupno	1.534.680,00	1.374.610,00	89,6

Vrijednosno značajniji ostvareni prihodi se odnose na prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.220.615,00 kn ili 88,8 % i prihodi od članarina u iznosu 77.907,00 kn ili 5,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Svi drugi prihodi iznose 76.088,00 kn ili 5,5 % ukupno ostvarenih prihoda.

Vrijednosno značajnije smanjenje prihoda u odnosu na prethodnu godinu u iznosu 222.883,00 kn ili 15,4 %, odnosi se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu 1.220.615,00 kn. Tijekom 2015. prihodi ostvareni od uplata iz županijskih proračuna iznose 386.784,00 kn (18 županija), gradskih proračuna 699.702,00 kn (51 grad) te iz općinskih proračuna 134.129,00 kn (54 općine).

Ostvareni su na temelju odredbi članka 2. do 8. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na redovito godišnje financiranje iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, donosi predstavničko tijelo, a sredstva se doznaju tromjesečno u jednakim iznosima.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina i članskih doprinosa su ostvareni u iznosu 77.907,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 40.164,00 kn ili 106,4 %. U odnosu na planirane manji su za 9.943,00 kn ili 11,3 %. Odnose se na prihode od članarina u iznosu 71.374,00 kn i od članskih doprinosa u iznosu 6.533,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi se odnose na prihode od članarina. Obveza uplate članarine je utvrđena odredbama članka 19. Statuta, a iznos mjesečne članarine je utvrđen u lipnju 2014. Predsjedništvo je donijelo odluku o visini članarine u iznosu 5,00 kn mjesečno, odnosno godišnje 60,00 kn, neovisno o kategoriji članstva. Također, odredbama Statuta je određeno da Direkcija vodi središnju evidenciju svih redovnih i počasnih članova Stranke, prema kojoj se mjerodavno utvrđuje status člana i ukupan broj članova. Evidenciju članstva na svom području vode i ogranci Stranke. Direktor Direkcije donosi upute o načinu i postupku vođenja te o periodičnoj provjeri i usklađivanju evidencije članstva. Direkcija je ustrojila središnju evidenciju članova Stranke.

- Prihodi od imovine

Prihodi od imovine su ostvareni u iznosu 1.161,00 kn, a odnose se na kamate na depozite po viđenju na oročena sredstva u iznosu 974,00 kn i pozitivne tečajne razlike u iznosu 187,00 kn. U odnosu na planirane veći su za 228,00 kn ili 24,4 %.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 20.520,00 kn, što je ukupno 1,5 % ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na planirane manji su za 29.480,00 kn ili 59,0 %. Odnose se na donacije dva trgovačka društva u iznosu 8.000,00 kn te od tri fizičke osobe u ukupnom iznosu 12.520,00 kn. Ostvareni su na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Stranka ima evidenciju o primitku dobrovoljnih priloga. Za primljene uplate Stranka je izdavala potvrde o primitku dobrovoljnih priloga. Svi dobrovoljni prilogi (donacije) u novcu, uplaćeni su na središnji račun Stranke od 11. srpnja do 5. studenoga 2015. Tijekom 2015. iznosi uplata pravnih i fizičkih osoba nisu prelazili dozvoljene visine iznosa.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 54.407,00 kn, što je 4,0 % ukupno ostvarenih prihoda. U odnosu na planirane veći su za 54.368,00 kn. Odnose se na prihode od refundacija u iznosu 51.971,00 kn i druge nespomenute prihode u iznosu 2.436,00 kn. Prihodi od refundacija se odnose na suradnju sa Zakladom Friedrich Naumann. Suradnja se temelji na projektima i edukacijama članova Stranke. Navedene aktivnosti su predviđene godišnjim planom rada Stranke u dijelu međunarodnih aktivnosti. Prihodi su utrošeni namjenski, a dio sredstava se nalazi na računu Stranke u iznosu 42.369,00 kn. Drugi nespomenuti prihodi su ostvareni naplatom otpisanih potraživanja u iznosu 269,00 kn, naknadno utvrđenim sredstvima u banci u iznosu 1.567,00 kn i ispravka stanja blagajne jedne organizacijske jedinice u iznosu 600,00 kn.

Stranka je u rujnu 2014. zaključila Sporazum o prijeizbornoj i poslijeizbornoj koaliciji s Hrvatskom demokratskom zajednicom, kojim je utvrđeno da će sudjelovati u postupku izbora za VIII. saziv Hrvatskog sabora te će pružiti potporu kandidatu za predsjednika Republike Hrvatske, koji je član stranke nosioca koalicije.

Dodatak Sporazumu je zaključen u rujnu 2015. Stranka je ostvarila pravo na naknadu troškova izborne promidžbe iz državnog proračuna Republike Hrvatske. Visina naknade troškova utvrđena je Odlukom o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor. (Narodne novine 108/15) koju je donijela Vlada Republike Hrvatske u listopadu 2015. Prema navedenoj Odluci naknada troškova izborne promidžbe utvrđena je u iznosu 180.000,00 kn po osvojenom zastupničkom mjestu. Državno izborno povjerenstvo je u siječnju 2016. donijelo Odluku o pravu na naknadu i visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor te Odluku o isplati naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor. Nakon provedenih izbora, Stranka je osvojila dva zastupnička mjesta u Hrvatskom saboru te je ostvarila pravo na isplatu naknade troškova izborne promidžbe u iznosu 360.000,00 kn. U ožujku 2016. Hrvatska demokratska zajednica je na račun Stranke doznačila sredstva u iznosu 200.000,00 kn, odnosno u jednakom iznosu ranije uplaćenih sredstava za financiranje izborne promidžbe. Navedena sredstva evidentirana su u 2016. na analitičkom računu prihoda po posebnim propisima (prihodi iz državnog proračuna).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2015., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 1.816.513,00 kn, što je za 487.856,00 kn ili 36,7 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane veći za 427.799,00 kn ili 30,8 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	153.982,00	219.312,00	142,4
2.	Materijalni rashodi	958.945,00	1.107.426,00	115,5
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	64.534,00	180.406,00	279,6
2.2.	Drugi materijalni rashodi	894.411,00	927.020,00	103,6
3.	Rashodi amortizacije	54.574,00	56.426,00	103,4
4.	Financijski rashodi	14.842,00	43.591,00	293,7
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	139.470,00	310.335,00	222,5
6.	Drugi rashodi	6.844,00	79.423,00	-
	Ukupno	1.328.657,00	1.816.513,00	136,7
	Višak prihoda	206.023,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	441.903,00	-

Vrijednosno značajnije povećanje rashoda u odnosu na prethodnu godinu u iznosu 115.872,00 kn ili 179,6 % se odnosi na rashode za promidžbu i informiranje te na rashode za donacije u iznosu 170.865,00 kn ili 122,5 % u okviru kojih su iskazani prijenosi sredstava Hrvatskoj demokratskoj zajednici zbog sudjelovanja Stranke na zajedničkim koalicijskim listama na izborima za zastupnike VIII. saziva Hrvatskog sabora koji su provedeni tijekom 2015., kandidatima za prijevremene izbore za izbor gradonačelnika i njihovih zamjenika te članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Vrijednosno značajniji su materijalni rashodi, što je 61,0 % ukupnih rashoda.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 219.312,00 kn, što je 12,1 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 65.330,00 kn ili 42,4 % zbog zapošljavanja jednog zaposlenika u 2015. Odnose se na bruto plaće u iznosu 169.647,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 29.179,00 kn te druge rashode za zaposlene u iznosu 20.486,00 kn. Koncem 2014. Stranka je imala dva zaposlenika, a koncem 2015. ima tri zaposlenika.

- Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje su ostvareni u iznosu 180.406,00 kn, što je 9,9 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na usluge promidžbe vezane uz oglašavanje u tiskanim medijima, te na televizijskim i radio postajama te nabavu drugog promotivnog materijala (majice, kemijske olovke, zastave, jumbo plakati, letci izrada komunikacijske strategije i komunikacijskog plana za promociju i drugo).

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi su ostvareni u iznosu 927.020,00 kn, što je 51,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na reprezentaciju u iznosu 238.743,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 142.874,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 125.160,00 kn, materijal i energiju u iznosu 105.847,00 kn (energija 64.789,00 kn, uredski materijal i ostali materijalni rashodi 24.255,00 kn, sitni inventar 14.428,00 kn, materijal u iznosu 2.375,00 kn), naknade drugim osobama izvan radnog odnosa u iznosu 86.618,00 kn, komunalne usluge u iznosu 39.079,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 125,00 kn, računalne usluge u iznosu 15.740,00 kn, intelektualne usluge u iznosu 11.495,00 kn, druge usluge u iznosu 131.622,00 kn (usluge studentskog centra u iznosu 68.973,00 kn, knjigovodstvene usluge u iznosu 18.750,00 kn, održavanje opreme u iznosu 13.896,00 kn, grafičke i tiskarske usluge u iznosu 11.050,00 kn, cestarine, parkiranje i tehnički pregled u iznosu 6.440,00 kn te drugo u iznosu 12.513,00 kn), te druge materijalne rashode u iznosu 29.717,00 kn (kotizacije 20.644,00 kn, premije osiguranja 6.664,00 kn, članarine 2.299,00 kn te drugo 110,00 kn).

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije su ostvareni u iznosu 56.426,00 kn, što je 3,1 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnosi se na imovinu nabavljenu nakon 1. siječnja 2008.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 43.591,00 kn, što je 2,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za zatezne kamate u iznosu 31.427,00 kn (od toga kamate po ovršnim postupcima i presudi iznose 30.177,00 kn), bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 8.311,00 kn, kamate po kreditu u iznosu 2.750,00 kn i kamate na leasing vozila u iznosu 1.103,00 kn.

- Rashodi za donacije

Rashodi za donacije su ostvareni u iznosu 310.335,00 kn, što je 17,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na tekuće donacije u iznosu 23.172,00 kn i kapitalne donacije u iznosu 287.163,00 kn. Vrijednosno značajnije tekuće donacije u iznosu 10.000,00 kn se odnose na donaciju Župi sv. Vlaha u Stonu za obnovu spomeničke baštine, a ostvarene su na temelju odluke županijske organizacije Dubrovačko-neretvanske županije. Druge donacije udrugama ostvarene su u iznosima od 1.000,00 kn do 2.500,00 kn na temelju pojedinačnih odluka županijskih organizacija Stranke. U okviru rashoda za kapitalne donacije evidentirane su donacije Hrvatskoj demokratskoj zajednici za financiranje troškova izborne promidžbe u iznosu 200.000,00 kn. Sredstva su uplaćena na poseban račun za financiranje izborne promidžbe koncem listopada i početkom studenoga 2015. Navedenu poslovnu promjenu Stranka je u poslovnim knjigama trebala evidentirati na rashode za usluge promidžbe i informiranja. Kandidatima Stranke za prijevremene izbore za izbor gradonačelnika i njihovih zamjenika sredstva su donaćena na poseban račun za financiranje izborne promidžbe, a za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na račune ogranaka u ukupnom iznosu 67.163,00 kn. Kandidatkinji Hrvatske demokratske zajednice na izborima za predsjednika Republike Hrvatske doznačena su sredstva u iznosu 20.000,00 kn na temelju ugovora o donaciji za organizaciju donatorske večere. Kapitalne donacije planirane su izmjenama financijskog plana u prosincu 2015. u iznosu 222.463,00 kn, što je za 64.700,00 kn ili 22,5 % manje od ostvarenih. Sporazum o prijeizornoj i poslijeizornoj suradnji s Hrvatskom demokratskom zajednicom zaključen je u rujnu 2014., a dodatak navedenom Sporazumu u rujnu 2015. Navedenim Sporazumom i dodatkom Sporazumu nisu utvrđena financijska sredstva koja Stranka doznačuje Hrvatskoj demokratskoj zajednici kao svom koalicijskom partneru za sufinanciranje troškova izborne promidžbe te kandidatkinji Hrvatske demokratske zajednice na izborima za predsjednika Republike Hrvatske. Stranka se za potrebe financiranja predizborne kampanje zadužila kod poslovne banke. Odluka Predsjedništva o zaduživanju kod poslovne banke u iznosu do 300.000,00 kn donesena je u rujnu 2015., a kredit je odobren u listopadu 2015. Sredstva u iznosu 200.000,00 kn utrošena su za financiranje izborne promidžbe, a koncem 2015. na računu se nalazi 95.554,00 kn.

- Drugi rashodi

Drugi rashodi su ostvareni u iznosu 79.423,00 kn, što je 4,4 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na otpis potraživanja u iznosu 32.284,00 kn, kazne u iznosu 21.734,00 kn, rashode prošlih godina u iznosu 8.324,00 kn, prekršaje u iznosu 8.320,00 kn, rashode za ostala porezna davanja u iznosu 4.904,00 kn te na sudske pristojbe i javnobilježničke naknade u iznosu 3.857,00 kn.

- Višak prihoda

Manjak prihoda za 2015. iznosi 441.903,00 kn. Preneseni višak prihoda iz ranijih godina iznosi 833.130,00 kn te višak prihoda raspoloživ u slijedećem razdoblju iznosi 391.227,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 762.488,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2015.	Stanje 31. prosinca 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	131.438,00	85.721,00	65,2
2.	Financijska imovina	853.542,00	676.767,00	79,3
2.1.	Novac u banci i blagajni	607.225,00	427.624,00	70,4
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja za više plaćene poreze i drugo	112.994,00	102.970,00	91,1
2.3.	Zajmovi	66.950,00	70.935,00	106,0
2.4.	Dionice i udjeli u glavnici	63.000,00	63.000,00	100,0
2.5.	Potraživanja za prihode	3.373,00	12.238,00	362,8
	Ukupno imovina	984.980,00	762.488,00	77,4
3.	Obveze	113.815,00	333.225,00	292,8
3.1.	Obveze za rashode	84.561,00	85.694,00	101,3
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	29.254,00	247.271,00	845,3
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	0,00	260,00	-
4.	Vlastiti izvori	871.165,00	429.263,00	49,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	984.980,00	762.488,00	77,4

Ukupna vrijednost imovine, odnosno obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2015., manja je u odnosu na stanje iskazano početkom 2015. za 222.492,00 kn ili 22,6 %.

Smanjenje vrijednosti imovine se najvećim dijelom odnosi na financijsku imovinu u iznosu 176.775,00 kn ili 20,7 % te nefinancijsku za 45.717,00 kn ili 34,8 % dok se smanjenje ukupnih obveza i vlastitih izvora odnosi na povećanje obveza za 219.410,00 kn ili 192,8 % i smanjenje vlastitih izvora za 441.902,00 kn ili 50,7 %.

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 85.721,00 kn se odnosi na uredsku opremu i namještaj u iznosu 549.870,00 kn, komunikacijsku opremu u iznosu 48.193,00 kn, uređaje u iznosu 34.302,00 kn, opremu u iznosu 167.887,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 215.000,00 kn, knjige u knjižnici u iznosu 7.131,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 24.390,00 kn te ispravak vrijednosti u iznosu 961.052,00 kn.

Vrijednost financijske imovine u iznosu 676.767,00 kn se odnosi na novac u banci i blagajni u iznosu 427.624,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od radnika za više plaćene poreze i drugo u iznosu 102.970,00 kn, zajmove u iznosu 70.935,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 63.000,00 kn te potraživanja za prihode u iznosu 12.238,00 kn.

Obveze su iskazane u iznosu 333.225,00 kn. Odnose se na obveze za zajmove u iznosu 247.271,00 kn, materijalne rashode u iznosu 64.378,00 kn, zaposlene u iznosu 17.316,00 kn, za financijske rashode u iznosu 4.000,00 kn te unaprijed plaćene prihode u iznosu 260,00 kn. Obveze za zajmove se odnose na obveze prema ugovoru o kreditu kojim se Stranka zadužila kod poslovne banke u iznosu 39.000.- EUR, odnosno 297.218,00 kn. Kredit je odobren u listopadu 2015. na rok 12 mjeseci, s time da prvi obrok dopijeva 1. prosinca 2015., a zadnji 1. studenoga 2016. Ugovorena je kamatna stopa 7,50 % godišnje, promjenjiva.

Tijekom 2015. otplaćena su dva obroka u iznosu 49.947,00 kn te stanje kredita koncem 2015. iznosi 247.271,00 kn.

Vlastiti izvori su koncem 2015. iskazani u iznosu 429.263,00 kn. U odnosu na početak godine manji su za 441.902,00 kn, a smanjenje se odnosi na ostvareni manjak prihoda u 2015.

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodnog razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki pojedinih računa, dok su brojnije vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također je obavljena provjera ulaznih računa te računska točnost dokumentacije u vezi rashoda za zaposlene, promidžbu, intelektualne i osobne usluge, reprezentaciju, usluge telefona pošte i prijevoza te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori sa direktoricom Direkcije, odnosno tajnicom Stranke te osobom koja vodi poslovne knjige za Stranku. Provjereno je jesu li podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina i obveze.

Obavljenom revizijom za 2015. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2014., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti i propusti se odnose na sustav unutarnjih kontrola, financijski plan i godišnji program rada, poslovne knjige, financijske izvještaje te popis imovine i obveza.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2015. je utvrđeno prema kojim nalogima i preporukama je postupljeno i prema kojima nije postupljeno.

Nalozi i preporuka prema kojima je postupljeno:

- u studenome 2015. donesene su Izmjene i dopune financijskog plana
- potraživanja za prihode poslovanja su evidentirana u poslovnim knjigama i iskazana su u financijskim izvještajima
- popis imovine i obveza je proveden u skladu sa zakonskim odredbama
- ustrojene su sve poslovne knjige
- financijski izvještaji su sastavljeni u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

- godišnjim programom rada za 2015. nisu planirana potrebna sredstva za financiranje pojedinih aktivnosti te izvori financiranja

- u pojedinim slučajevima poslovni događaji nisu u poslovnim knjigama evidentirani na temelju vjerodostojnih isprava i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, a pojedini prihodi i rashodi nisu iskazani na odgovarajućim računima računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika neprofitnom računovodstvu i računskom planu
- na računima za robu i usluge nisu u pojedinim slučajevima navedene aktivnosti, odnosno ciljevi za koje su rashodi ostvareni.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

1.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju te navodi da zbog nepredvidive dinamike aktivnosti Stranke, nije moguće ni približno predvidjeti sredstva i izvore, zbog čega je godišnjim programom rada odlagano planiranje financijskih sredstava te da će za 2017. pokušati planirati sredstva i izvore financiranja prema pojedinim aktivnostima. U vezi evidentiranja poslovnih događaja na temelju vjerodostojnih isprava i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose te iskazivanja prihoda i rashoda na odgovarajućim računima računskog plana navodi da je kod provođenja prisilne naplate na temelju ovrhe bila prisiljena knjižiti trošak u tekućoj godini jer ovaj trošak nije evidentiran u poslovnim knjigama u godini nastanka iz razloga što su računi evidentirani u organizacijskim jedinicama Stranke i nisu dostavljeni u središnjicu Stranke, a zbog nemogućnosti uvida u izvorne dokumente, vrsta troška određena je prema ovrsi.*

2. Sustav unutarnjih kontrola

2.1. Sustav unutarnjih kontrola osigurava ekonomično i učinkovito ostvarivanje ciljeva *poslovanja*, poštivanje zakonske regulative, sprječavanje i otkrivanje pogrešaka, kvalitetu računovodstvenih podataka, pravodobno pružanje financijskih i rukovodnih informacija te povećava odgovornost osoba uključenih u raspolaganje imovinom. Za organizaciju i provođenje sustava unutarnjih kontrola, odgovoran je zakonski predstavnik Stranke. Nadzorni odbor ocjenjuje jesu li odluke i rad tijela i dužnosnika Stranke u suglasnosti sa zakonima i drugim propisima, raspolaže li se sredstvima Stranke zakonito, uredno i namjenski i neposredno je odgovoran Saboru kojem podnosi izvješće o radu. Nadzorni odbor je u ožujku 2016. razmatrao poslovanje Stranke za 2015. Učinkovit sustav unutarnjih kontrola i nadalje nije uspostavljen, a posljedica slabosti sustava unutarnjih kontrola su nepravilnosti vezane uz planiranje i računovodstveno poslovanje (financijski plan, godišnji program rada, poslovne knjige, potraživanja) te rashode.

Državni ured za reviziju predlaže ustrojiti učinkoviti sustav unutarnjih kontrola s ciljem osiguranja pravilnosti u poslovanju, sprječavanja i otklanjanja pogrešaka i osiguranja kvalitete financijsko-materijalnog poslovanja Stranke.

2.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju te navodi da svaki trošak prije naplate prolazi kroz unutarnju kontrolu ovlaštenih osoba na nivou ogranka, županija, osobe iz Direkcije koja vrši kontrolu formalne i računske ispravnosti te osobe koja svojim potpisom odobrava plaćanje troška te Nadzornog odbora Stranke koji ima uvid u svu dokumentaciju. Također navodi da za sve izvanredne troškove i sve naknade troškova prije plaćanja traži odluke organizacijskih jedinica Stranke.*

3. Planiranje i računovodstveno poslovanje

3.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati te podnositi financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije.

- Financijski plan i godišnji program rada

Financijskim planom su ukupni prihodi planirani u iznosu 1.406.311,00 kn, rashodi u iznosu 1.388.714,00 kn, a planirani višak prihoda iznosi 17.597,00 kn. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 1.374.610,00 kn i u odnosu na planirane manji su za 31.701,00 kn ili 2,3 %. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na planirane prihode se odnose na prihode od imovine i druge prihode koji su planirani u iznosu 933,00 kn, a ostvareni su u iznosu 55.568,00 kn, što je za 54.596,00 kn više u odnosu na planirano te na prihode od donacija koji su planirani u iznosu 50.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 20.520,00 kn, što je za 29.480,00 kn ili 59,0 % manje od plana. Ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 1.816.513,00 kn i u odnosu na planirane veći su za 427.799,00 kn ili 30,8 %. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na planirane rashode se odnose na rashode za reprezentaciju koji su planirani u iznosu 120.000,00 kn, a ostvareni u iznosu 238.743,00 kn, što je za 118.743,00 kn ili 99,0 % više od plana, donacije koje su planirane u iznosu 252.463,00 kn, a ostvarene u iznosu 310.335,00 kn, što je za 57.872,00 kn ili 23,0 % više od plana, usluge promidžbe i informiranja koje su planirane u iznosu 150.000,00 kn, a ostvarene u iznosu 180.406,00 kn, što je za 30.406,00 kn ili 20,3 % više od plana te drugi rashodi koji su planirani u iznosu 6.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 79.423,00 kn, što je za 73.423,00 kn više od plana. Izmjenama i dopunama financijskog plana Stranka je trebala realnije planirati prihode i rashode.

Plan rada Stranke za 2015. je donesen zajedno s financijskim planom u prosincu 2014. Planom rada za 2015. su planirane redovne aktivnosti, aktivnosti za jačanje unutarstranačke komunikacije i predstavljanje projekata Stranke u javnosti te međunarodne aktivnosti. Izmjene Plana rada tijekom 2015. nisu donesene. Plan rada za 2015. sadrži opis glavnih aktivnosti Stranke. Godišnjim planom rada nisu planirana financijska sredstva potrebna za financiranje pojedinih aktivnosti kao ni izvori te je otežano praćenje planiranih i ostvarenih aktivnosti tijekom godine.

Državni ured za reviziju predlaže realnije planiranje prihoda i rashoda. Nalaže godišnjim planom rada planirati potrebna sredstva za financiranje pojedinih aktivnosti te izvore financiranja.

- Dostava podataka

Financijski izvještaji i izvješće o primljenim donacijama za 2015. te godišnji program rada i financijski plan za 2016. nisu dostavljeni Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku (godišnji program rada i financijski plan za 2015. dostavljeni su uz financijske izvještaje za 2014.). Rok za dostavu godišnjih financijskih izvještaja je bio 29. veljače 2016., a Državnom uredu za reviziju su dostavljeni 3. ožujka 2016. Prema odredbama članka 30. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke dužne su sastavljati i podnositi financijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija, neovisno o vrijednosti njihove imovine i visini ostvarenih prihoda.

Financijski izvještaji za izvještajno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca (godišnji financijski izvještaj), političke stranke dužne su dostaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu u roku od 60 dana od dana isteka izvještajnog razdoblja.

Državni ured za reviziju nalaže dostavljati godišnje financijske izvještaje u roku propisanom odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- Poslovne knjige

Stranka ima ustrojenu glavnu knjigu i dnevnik. Od pomoćnih knjiga vodi se analitička evidencija dugotrajne nefinancijske imovine, obveza i potraživanja, knjiga blagajni prema obračunskim mjestima, evidencija putnih naloga i knjiga ulaznih računa. U knjigovodstvu su osigurani podaci za Stranku u cjelini.

Stranka je imala otvoren žiro račun kod poslovne banke, a stanje računa koncem 2014. nije bilo iskazano u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima. Prema izvodu poslovne banke stanje računa početkom 2015. je iznosilo 1.568,00 kn i tijekom 2015. evidentirano je u poslovnim knjigama. U listopadu 2015. obavljena je uplata sredstava kredita za financiranje troškova izborne promidžbe u iznosu 294.246,00 kn. Koncem 2015. stanje računa iznosilo je 95.554,00 kn i iskazano je u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2015.

U pojedinim slučajevima u poslovnim knjigama poslovni događaji su evidentirani na temelju izvoda poslovne banke bez vjerodostojne dokumentacije o poslovnom događaju (ovrhe, kazne, sudske presude). U okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja evidentirani su rashodi u iznosu 25.581,00 kn (glavnica duga) na temelju sudskih presuda (plaćen dug isporučiteljima usluga. Također, plaćanje jednom dobavljaču u iznosu 10.050,00 kn je obavljeno na temelju izvoda otvorenih stavaka. Obveze i rashodi vezani uz poslovanje s navedenim dobavljačima nisu evidentirani u poslovnim knjigama. Odredbom članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Isprava za knjiženje je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovnog događaja povodom kojeg je sastavljena. Vjerodostojna je ona knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj. U okviru rashoda za zakupnine i najamnine evidentirani su rashodi za korištenje dvorane u iznosu 400,00 kn nastali u 2011., u okviru rashoda za usluge promidžbe i informiranja u iznosu 6.348,00 kn nastali u 2013. te u okviru rashoda za reprezentaciju u iznosu 1.809,00 kn nastali u 2014. Prema članku 3. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu, neprofitno računovodstvo se temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Prema odredbama članka 26. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija prihodi i rashodi se priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja prema kojemu se rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

U pojedinim slučajevima rashodi nisu evidentirani na odgovarajućim računima računskog plana. Na računu naknada osobama izvan radnog odnosa, u okviru naknada troškova smještaja na putu evidentirani su rashodi za usluge smještaja i prehrane sudionika organiziranih stranačkih savjetovanja u iznosu 21.892,00 kn koje je trebalo evidentirati na računu rashoda za usluge. Odredbama članka 12. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija je propisano da se unos podataka u glavnu knjigu provodi po unaprijed pripremljenom računskom planu za neprofitne organizacije kojim su utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su neprofitne organizacije obvezne knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode i rashode.

Na pojedinim računima za usluge reprezentacije u iznosu 54.101,00 kn nisu navedeni razlozi ugošćavanja i korisnici usluga reprezentacije, odnosno nisu naznačene aktivnosti za koje su rashodi ostvareni te se ne može potvrditi da su spomenuti rashodi povezani s ostvarenjem ciljeva utvrđenih godišnjim planom rada i financijskim planom. Odredbama članka 15. Pravilnika o porezu na dohodak (Narodne novine 95/05, 96/06, 68/07, 146/08, 2/09, 9/09, 146/09, 123/10, 137/11, 61/12, 79/13, 160/13, 157/14 i 137/15) je utvrđeno, između ostalog, da se primicima od nesamostalnog rada u naravi smatraju primici ostvareni u dobrima i uslugama bez naknade ili uz djelomičnu naknadu, te raznim darovima i ugošćenjima. Ugošćenjima u smislu ovoga Pravilnika ne smatraju se ugošćenja predstavnika poslovnih partnera ako se na dokumentaciji o tim izdacima navede naziv poduzetnika čiji su predstavnici ugošćeni. Odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, određeno je da političke stranke, nezavisni zastupnici i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ostvarena financijska sredstva mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i godišnjim financijskim planom.

Državni ured za reviziju nalaže pravovremeno evidentiranje prihoda i rashoda na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava na odgovarajućim računima računskog plana, uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja te priznavanje rashoda u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Nalaže na računima za robu i usluge navesti za koju su aktivnost, odnosno ciljeve rashodi ostvareni kako bi se moglo nedvojbeno utvrditi da je korištenje financijskih sredstava isključivo vezano za ostvarivanje ciljeva predviđenih godišnjim programom rada i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

- Potraživanja

Potraživanja za prihode po posebnim propisima su evidentirana u poslovnim knjigama za 2015. u iznosu 89.937,00 kn, a odnose se na sredstva koje su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave uplatile za redovno poslovanje Stranke. Stranka nije imala podatke o svim odlukama o raspoređenim sredstvima pojedinih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pa su te uplate iskazane kao pretplate. Radi zatvaranja navedenih pretplata Stranka je temeljnicom evidentirala potraživanja prema subjektima na koje se odnose pretplate (bez navedenih odluka) u iznosu 89.937,00 kn.

Na temelju odredbi članka 2. stavka 3. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke, nezavisni zastupnici i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača mogu se financirati iz sredstava državnog proračuna, kao i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, na način i pod uvjetima utvrđenima ovim Zakonom. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo, a sredstva se trebaju doznačivati tromjesečno u jednakim iznosima. Od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave su tražene odluke o raspoređenim sredstvima. Stranka nema cjelovite podatke o iznosu sredstava koji joj pripada za 2015., jer pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu dostavile niti javno objavile odluku o raspoređenim sredstvima, što otežava kontrolu pravovremenosti naplate navedenih prihoda i iskazivanje potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže i dalje poduzimati aktivnosti za pribavljanje pojedinačnih odluka svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o raspoređivanju sredstava za financiranje rada Stranke i iskazati potraživanja za prihode po posebnim propisima kako bi se mogla kontrolirati pravovremenost i točnost naplate.

- 3.2. *Stranka je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju te navodi da će u 2016. nastojati donijeti izmjene i dopune financijskog plana kojim će detaljnije obuhvatiti sva odstupanja od plana i realnih ostvarenja prihoda i rashoda.*

Navodi da žiro račun u Partner banci nije bio evidentiran u poslovnim knjgama u prethodnim godinama te da je u tekućoj poslovnoj godini evidentirala stanje navedenog računa na dan 31. prosinca 2014., da se nada da više neće biti prisilne naplate na temelju ovrha s obzirom da je zatvorila sve račune organizacijskih jedinica i da se sva plaćanja obavljaju putem glavnog žiro računa nakon likvidiranja i kontrole računa, da evidentira rashode na odgovarajućim računima te da upozorava organizacijske jedinice da na računima za usluge reprezentacije navodi razloge ugošćavanja i korisnike usluga, odnosno aktivnosti za koje su rashodi ostvareni. Nadalje navodi da je imala uplate od pojedinih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za koje nije uspjela pribaviti odluke o financiranju pa su prihodi bili veći od obveza za tu jedinicu i da je početkom 2016. napravljen ispravak stanja te da je u 2016. pojačala aktivnosti oko pribavljanja navedenih odluka.

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2015. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je uvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Sljedeće činjenice su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja:
  - Revizijom za 2014., utvrđene nepravilnosti koje se odnose na uspostavljanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola, planiranje godišnjim planom rada potrebnih sredstava za financiranje pojedinih aktivnosti i izvora sredstava, vođenje poslovnih knjiga, evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama, iskazivanje prihoda i rashoda, iskazivanje aktivnosti i ciljeva na računima za koje su rashodi ostvareni te prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ponovljene su i u 2015. (točka 1. Nalaza)
  - Stranka je donijela godišnji plan rada i financijski plan za 2015. Godišnji plan rada ne sadrži iznose financijskih sredstava potrebnih za financiranje planiranih aktivnosti kao ni ukupna financijska sredstva potrebna za ostvarenje planiranih aktivnosti. Stranka ima ustrojenu glavnu knjigu i dnevnik. Od pomoćnih knjiga vodi se knjiga blagajne, analitička evidencija dugotrajne nefinancijske i financijske imovine, obveza i potraživanja i knjiga ulaznih računa. U pojedinim slučajevima u poslovnim knjigama poslovni događaji su evidentirani na temelju izvoda poslovne banke bez vjerodostojne dokumentacije o poslovnom događaju (ovrhe, kazne, sudske presude, izvod otvorenih stavaka) u iznosu 35.631,00 kn. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2015. evidentirani su i iskazani rashodi i obveze u iznosu 8.557,00 kn koji se odnose na događaje nastale u 2014. i ranijih godina. Na računima za usluge reprezentacije u iznosu 54.101,00 kn nisu navedeni razlozi ugošćavanja i korisnici usluga reprezentacije, odnosno nisu naznačene aktivnosti za koje su rashodi ostvareni te se ne može potvrditi da su spomenuti rashodi povezani s ostvarenjem ciljeva utvrđenih godišnjim planom rada i financijskim planom. (točka 3. Nalaza)
4. Stranka je pravna osoba čiji je pravni prednik osnovan u svibnju 1989. pod nazivom Hrvatski socijalno liberalni savez, koji se u 2006. ujedinio s Liberalnom strankom te djeluje pod nazivom Hrvatska socijalno-liberalna stranka.

Statutom iz studenoga 2009. je uređen pravni status, naziv, sjedište i znak te predstavljanje i zastupanje, područje, ciljevi, načela i način djelovanja Stranke, članstvo, oblici organiziranja i unutarnje ustrojstvo, sredstva za rad, prestanak rada, postupak s imovinom u slučaju prestanka te ostala pitanja značajna za rad Stranke.

Koncem 2014. imala je dva zaposlenika, a koncem 2015. Stranka ima tri zaposlenika. Od studenoga 2009. i nakon izbornog sabora iz veljače 2012. predsjednik Stranke je Darinko Kosor. Financijskim planom za 2015. ukupni prihodi su planirani u iznosu 1.406.311,00 kn, rashodi u iznosu 1.388.714,00 kn, a planirani višak prihoda iznosi 17.597,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., prihodi su iskazani u iznosu 1.374.610,00 kn, rashodi u iznosu 1.816.513,00 kn te manjak prihoda u iznosu 441.903,00 kn. Preneseni višak prihoda iz ranijih godina iznosi 833.130,00 kn te višak prihoda raspoloživ u slijedećem razdoblju iznosi 391.227,00 kn. Ostvareni prihodi u iznosu 1.374.610,00 kn se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.220.615,00 kn, od članarina u iznosu 77.907,00 kn, od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 20.520,00 kn, druge prihode u iznosu 54.407,00 kn te na prihode od imovine u iznosu 1.161,00 kn. Potraživanja koncem 2015. iznose 12.238,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 8.865,00 kn, a odnose se na potraživanja za prihode od financijske imovine u iznosu 3.373,00 kn i druga nespomenuta potraživanja u iznosu 8.865,00 kn, koja se odnose na više plaćeni leasing za osobno vozilo. Ostvareni rashodi u iznosu 1.816.513,00 kn se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 219.312,00 kn, materijalne rashode u iznosu 1.107.426,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 56.426,00 kn, financijske rashode u iznosu 43.591,00 kn, donacije u iznosu 310.335,00 kn te druge rashode u iznosu 79.423,00,00 kn. Obveze koncem 2015. iznose 333.225,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 219.410,00 kn ili 192,8 %. Odnose se na obveze za rashode u iznosu 85.694,00 kn i obveze za kredite i zajmove u iznosu 247.271,00 kn. Obveze za rashode se odnose na obveze za plaće zaposlenika te poreze i doprinose u iznosu 17.316,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu 64.378,00 kn i za financijske rashode u iznosu 4.000,00 kn. Obveze za kredit se odnose na otplatu kredita za financiranje predizborne kampanje. Prema odredbama članaka 26. i 39. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, na mrežnim stranicama Stranke su objavljeni godišnji financijski izvještaji, izvješća o primljenim donacijama u 2015. te financijski plan i godišnji program rada za 2015. u zakonskom roku. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, koje se odnose na izvršenje naloga i preporuka revizije za 2014., planiranje i računovodstveno poslovanje, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.